640/02

Den 4. marts 2002 blev i sag nr. 56.126:

xxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Forsikringsselskabet
Vejle Brand af 1841 g/s
"Gormsgaard"
Gormsgade 2
7100 Vejle

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har retshjælpsforsikring i Forsikringsselskabet Vejle Brand af 1841 g/s, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde retshjælpsdækning til en sag om førtidspension.

Klageren er utilfreds med at E. Kommune har fundet, at klageren ikke er berettiget til en højere pension end forhøjet almindelig førtidspension. Denne afgørelse har klageren indbragt for Det Sociale Nævn i amtet. Det Sociale Nævn traf den 29/11 2000 afgørelse om, at klageren slet ikke var berettiget til pension og ophævede denne med virkning fra udgangen af februar 2001. Denne afgørelse har klagerens advokat påklaget til Den Sociale Ankestyrelse, der den 19/4 2001 traf afgørelse om, at sagen skulle henvises til fornyet behandling i Det Sociale Nævn. Samtidig traf ankestyrelsen beslutning om, at klageren var berettiget til pension frem til det tidspunkt, hvor nævnet måtte træffe en anden afgørelse.

Det er advokatomkostningerne til sagen mod Den Sociale Ankestyrelse klageren ønsker godtgjort af det indklagede selskab. Klagen er efterfølgende udvidet til at omfatte udgifter ved klagebehandling i Ankenævnet for Forsikring.

Selskabet har i skrivelse af 4/7 2001 til nævnet anført: "Klageren har ved advokat B.M. anmeldt en sag, hvor hun ønsker retshjælpsdækning til påklage af en af Vejle Statsamt, Det Sociale Nævn, truffet afgørelse af den 29.11.2000 til Den Sociale Ankestyrelse. Afgørelsen vedrører klagerens ret til førtidspension. Den Sociale Ankestyrelse har fundet, at sagen er af generel betydning og har på den baggrund behandlet sagen. Ved afgørelse af den 19.04.2001 har Den Sociale Ankestyrelse hjemvist sagen til fornyet behandling i Det Sociale Nævn. Selskabet har afvist at yde retshjælp til sagen. Vi gør gældende

- at andre tvister med offentlige myndigheder end skatte- og afgiftsspørgsmål alene er dækket af retshjælpsforsikringen, såfremt den øverste administrative myndigheds realitetsafgørelse kan påkendes af de almindelige domstole
- at der ikke i den sociale lovgivning er hjemmel til, at Den Sociale Ankestyrelses afgørelse i en sag om førtidspension kan indbringes for domstolene
- at formuleringen af retshjælpsforsikringsbetingelsernes § 3, stk. 2 ('realitetsafgørelse') skal præcisere, at sager, der indbringes for domstolene i medfør af Grundlovens § 63, ikke er dækket af retshjælpsforsikringen
- at en sag, der verserer i det offentlige klagesystem, ikke er en konkret aktuel retstvist, og
- at retshjælpsforsikringen derfor ikke yder dækning.

Klageren har påberåbt sig AK 13.705. Vi bemærker, at der ikke er tale om en analog sag, idet selskabet i denne sag havde meddelt forhåndstilsagn om dækning, og spørgsmålet var, om selskabet var berettiget til at tilbagekalde dækningstilsagnet."

Klagerens advokat har hertil i skrivelse af 21/8 2001 anført: "For så vidt angår Vejle Brands skrivelse af 4. juli 2001 til Ankenævnet for Forsikring bemærkes, at Højesteret er uenig med Vejle Brand G/S i, at Den Sociale Ankestyrelses afgørelse i en sag om førtidspension ikke kan indbringes for domstolene. Jeg henviser til Ugeskrift for Retsvæsen 2000, side 645 h. Hvorvidt Højesteret finder hjemmel i Den Sociale Lovgivning, Retsplejeloven eller Grundlovens § 63, er efter min opfattelse i den forbindelse irrelevant. Det af Michael S. Wiisbye anførte i bogen Retshjælpsforsikringen side 187 vedrører ikke en situation som den foreliggende. Michael S. Wiisbye omtaler en situation,

hvor den administrative myndigheds realitetsafgørelse ikke kan indbringes for domstolene, hvorefter at sagsøgeren ønsker, at få prøvet pågældende lovs overensstemmelse med Grundlovens § 63. Som det fremgår ovenfor har Højesteret slået fast, at det kan påkende realiteten i Den Sociale Ankestyrelses afgørelse i sager vedrørende førtidspension. Det må naturligvis fastholdes, at der foreligger en konkret aktuel tvist, der er indbragt for Den Sociale Ankestyrelse."

Selskabet har i skrivelse af 17/9 2001 på ny afvist kravet og bl.a. henvist til:
" ...
- at der ikke består en konkret aktuel tvist, og
- at klageren derfor ikke har krav på retshjælpsdækning dels
- at advokat B.M. har fortabt sin ret til salær ved at undlade at anmelde tvisten inden dennes afgørelse i Den Sociale Ankestyrelse.

Det tidligere anførte om AK 13.705 fastholdes."

For så vidt angår udgifterne til klagesagsbehandling i Ankenævnet for Forsikring har selskabet henvist til: "Omkostningerne ved klagenævnsbehandling er ikke dækket af retshjælpsforsikringen, jfr. forsikringsbetingelsernes § 7. Klageren har som følge heraf ikke krav på at få dækket sine advokatomkostninger i forbindelse med en klage til Ankenævnet for Forsikring."

I retshjælpsforsikringsbetingelserne hedder det: "**§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?** 1. Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager. Forsikringen dækker også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift. 2. Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål. ... **§ 3. Hvilke tvister er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?** ... 2. Tvister med myndigheder i skatte- og afgiftsspørgsmål. Andre tvister med offentlige myndigheder, såfremt den øverste administrative myndigheds realitetsafgørelse ikke kan påkendes af de almindelige domstole."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at der har foreligget en konkret aktuel tvist med pensionsmyndighederne, som kan påkendes af de almindelige domstole, og selv om der ikke er praksis for at yde retshjælpsdækning i tvister, så længe der er tale om rekurs af afgørelsen til en overordnet klageinstans, finder nævnet, at der bør lægges vægt på, at sagen for Den Sociale Ankestyrelse navnlig vedrørte spørgsmålet, om Det Sociale Nævn havde hjemmel til at fratage klageren den allerede oppebårne pension som sket. Nævnet finder, at det har været nødvendigt for klageren at have advokatbistand til denne del af sagen. Derimod finder nævnet ikke anledning til at kritisere, at selskabet har afvist retshjælpsdækning til den øvrige del af sagen herunder behandlingen i Ankenævnet for Forsikring, jf. nævnsvedtægtens § 11.

Derfor

b e s t e m m e s :

Selskabet, Forsikringsselskabet Vejle Brand af 1841 g/s, skal yde klageren retshjælpsdækning til den del af tvisten, der vedrører Det Sociale Nævns hjemmel til at fratage klageren den løbende pension.

Klagen i øvrigt kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen